Hva gjør jeg?

VED MISTANKE OM VOLD MOT RISIKOUTSATTE VOKSNE?

- for deg som jobber med risikoutsatte voksne og er offentlig ansatt.

HALDEN KOMMUNE

SE

Vær oppmerksom på tegn som kan gi grunn til bekymring:

Fysiske tegn
- Blåmerker, sår, brudd eller andre skader med uklare forklaringer
- Hyppige skader eller legebesøk
- Dårlig ernæring eller personlig hygiene
- Uforklarlige smerter eller somatiske plager

Psykiske og atferdsmessige tegn
- Angst, uro eller depresjon
- Tilbaketrekning eller sosial isolasjon
- Søvn- og spisevansker
- Redsel for bestemte personer
- Plutselige endringer i humør eller fungering
- Lav selvfølelse eller sterk skyldfølelse

Tegn på økonomisk utnyttelse
- Manglende tilgang til egne penger
- Uforklarlige uttak eller økonomiske disposisjoner
- Bekymring rundt økonomi eller eiendeler

Vær oppmerksom på «skjulte budskap» Mange forteller ikke direkte om vold eller overgrep.

HVA GJØR DU?
- Informer din leder om mistanken din.
- Dokumenter observasjonene dine
- Kontakt TryggEst for råd og veiledning

SPØR

Start gjerne med:

«Jeg er bekymret for deg.»

Beskriv det du ser:
- «Jeg ser at du virker redd når vi snakker om hjemmet ditt.»
- «Jeg har lagt merke til flere blåmerker de siste ukene.»
- «Du virker mer urolig enn tidligere.»

Fortsett med åpne spørsmål:
- «Hvordan har du det hjemme?»
- «Er det noen som gjør deg redd eller utrygg?»
- «Har noen gjort noe mot deg som du ikke ønsker?»
- «Er det noen som bestemmer over deg på en måte du ikke liker?»

TIPS!
- Gjenta det personen forteller.
- Still åpne spørsmål (ikke ledende).
- Gi tid til å svare.
- Vis at du tåler det som blir fortalt.
- Ikke lov taushet dersom du kan bli nødt til å varsle.

AVKLAR

Vurder behov for hjelp og beskyttelse

Sammen med leder vurderes:
- Akutte tiltak
- Helsetjenester
- Kontakt med fastlege
- Krisesenter
- TryggEst
- Politi
- Verge eller pårørende (når dette er hensiktsmessig og forsvarlig)

Ta imot informasjon

Hvis personen forteller om vold eller overgrep:
- Bekreft at det var riktig å fortelle.
- Forklar hva som skjer videre.
- Avtal nytt møte dersom det er behov.

TryggEst
Sammen for tryggere liv

Volden kan ha mange ansikter
— den kan være fysisk, psykisk, seksuell, økonomisk eller omsorgssvikt.

Følg intuisjonen din!
Vold og overgrep kan skje i alle familier, uavhengig av sosial bakgrunn.

Prøv å se bak fasaden!

AVVERGEPLIKT

Alle har en personlig plikt til å anmelde eller på annen måte avverge og hindre alvorlige straffbare handlinger dersom det er mulig.

LURER DU PÅ OM DU HAR AVVERGINGSPLIKT?

1. Er det en alvorlig, straffbar handling?
   Avvergingsplikten gjelder blant annet i situasjoner der det er fare for voldtekt, drap, mishandling i nære relasjoner, eller seksuelle overgrep mot barn. Dette er handlinger som er dekket av straffelovens paragraf 196
2. Vet eller mistenker du at handlingen kommer til å skje?
   Noen ganger vet du sikkert, andre ganger har du en vond mistanke. Det holder at du mener det er sannsynlig at handlingen vil skje. Da har du avvergingsplikt. Det har du også om du tror det er fare for at handlingen skal gjenta seg
3. Er det mulig å avverge handlingen?
   Dersom du kan, forsøk å forhindre at handlingen skjer. Om handlingen allerede har skjedd har du plikt til å forhindre skader og andre konsekvenser av den.
4. Kan jeg avverge uten å utsette meg selv eller andre uskyldige for fare?
   Du har ikke avvergingsplikt dersom det innebærer å sette liv og helse i fare
5. Kan jeg avverge uten selv å bli tiltalt eller siktet?
   Ingen har plikt til å utsette seg selv eller noen uskyldige for tiltale eller siktelse. Du må da forsøke å avverge på andre måter enn å varsle politiet. MERK at dette gjelder ikke dersom offeret er mindreårig og den som unnlater å avverge har omsorgsansvar for barnet.

Hvis svaret på disse spørsmålene er «Ja», har du plikt til å varsle politiet eller på annen måte søke å avverge at handlingen skjer. Husk at avvergingsplikten alltid går foran taushetsplikten.

MELDEPLIKT

Du har en selvstendig plikt til å melde til barnevernstjenesten ved mistanke om vold mot barn, eller at barn er vitne til vold.

HVA GJØR DU VED MISTANKE OM AT ET BARN UTSETTES FOR VOLD ELLER ER VITNE TIL VOLD?

> Ring Barnevernstjenesten

> Bekymringsmelding sendes barnevernet
Den skal inneholde: Personalia, årsaken til bekymring, hva du har sett, hørt, observert, oppgi kontaktperson og hva som allerede er gjort.

> Anonyme drøftinger
Er du usikker? Ring barnevernet for å drøfte saken anonymt.

Meldingen sendes i samarbeid med leder. Hvis leder motsetter seg å signere, har du et selvstendig ansvar for å sende meldingen med din underskrift. Barnevernet gir melderen tilbakemelding når melding er mottatt og undersøkelsen er avsluttet.

HUSK!

Du skal kun melde fra om din bekymring. Det er barnevernet som undersøker saken og avgjør videre tiltak.

HANDLE

Det er utarbeidet en kommunal sjekkliste ved bekymring for vold. Denne finner du på Samsvar under SLT.

ER DU USIKKER?

Drøft saken anonymt med:
- Leder
- TryggEst
- Krisesenter
- Fastlege
- Politi

TRYGGEST
TryggEst er en nasjonal modell som skal hjelpe kommunene å arbeide systematisk med å forebygge, avdekke og håndtere vold og overgrep mot risikoutsatte voksne. Du kan kontakte TryggEst per telefon eller digitalt hvis du er bekymret for at en person er utsatt for vold eller overgrep. TryggEst-teamet vurderer bekymringen, gir råd og veiledning og foreslår eventuelle tiltak

VIKTIGE TELEFONNUMMRE:
Politi: **112** eller **02800**
Politikontakt: **47 49 56 06**
TryggEst: **40 40 90 63**
Barneverntjenesten (dagtid): **69 17 46 00**
Barnevernvakta (akutt kveld/helg): **901 73 222**
Barnehuset i Moss: **45 97 98 00**
Overgrepsmottaket i østfold: **47 46 21 00** (over 14 år)
Krisesenteret i Sarpsborg: **69 10 87 00**

Volden kan ha mange ansikter
— den kan være fysisk, psykisk, seksuell, økonomisk eller omsorgssvikt.

Følg intuisjonen din!
Vold og overgrep kan skje i alle familier, uavhengig av sosial bakgrunn.

Prøv å se bak fasaden!